

Disposicions generals – Decrets de l'Alcaldia

DECRET DE L'ALCALDIA S1/D/2019-1599 de 18 de juliol, d'aprovació del Pla de Contractació Pública Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona per al 2019.

Decret. En ús de les facultats conferides a aquesta Alcaldia per l'art. 13.1 de la Carta de Barcelona,

Disposo,

Aprovar el Pla de Contractació Pública Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona per al 2019.

Barcelona, 12 d'abril de 2018. L'Alcaldessa Ada Colau Ballano.

PLA DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE 2019

Índex

- 1.** Introducció
- 2.** Consideracions generals
- 3.** Consideracions específiques del pla per a 2019
- 4.** Objectius generals del pla de contractació pública 2019
- 5.** Seguiment de la contractació pública sostenible
- 6.** Formació en contractació pública sostenible
- 7.** Instruments de suport
- 8.** Creació d'espais de millora

Annex I: Noves mesures socials de l'àmbit de la igualtat

Annex II: Clàusula de retribució per objectius i criteri d'adjudicació associat

Annex III: Memòria sobre l'aplicació de mesures socials, ambientals i d'innovació en la contractació pública de l'ajuntament de Barcelona durant 2018.

1. Introducció

L'article 9 del decret d'alcaldia S1/D/2017-1271 de 24 d'abril, de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona prescriu l'elaboració d'un Pla anual de Contractació Pública Sostenible (d'ara endavant, Pla).

Correspon a la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable proposar en el primer trimestre de cada any l'esmentat Pla, el qual expressarà els objectius que el conjunt de l'organització municipal haurà d'assolir en aquest àmbit.

1.1. Àmbit subjectiu

Tal com indica l'article 9.2. Els objectius generals del Pla, xifrats o dimensionats en cada mesura, es distribuïran entre totes les unitats de l'organització municipal incloent les entitats del grup. Finalment, es realitzarà una memòria de compliment dels objectius anuals que es publicarà i es posarà en consideració de la Taula de contractació pública.

Aquest programa anual ofereix al sector empresarial que participa en les licitacions de l'Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents una visió anticipada i estructurada dels objectius municipals en contractació pública estratègica i permet que les mesures socials, ambientals, d'innovació que s'incorporen en cada licitació es vegin projectades i reforçades en un marc general.

2. Consideracions generals

Aquest Pla proposa criteris d'actuació que cada unitat promotora aplicarà d'acord amb les condicions i característiques de cada expedient de contractació. Cada mesura social, ambiental o d'innovació requerirà una motivació específica en l'expedient.

La implementació concreta de cada mesura es complementarà amb les indicacions de les Guies de contractació pública social, ambiental i d'innovació aprovades pel Decret S1/D/2017-1271, de 24 d'abril de Contractació Pública Sostenible de l'Ajuntament de 18 d'Abril del 2018 Barcelona, i la Instrucció l'Ajuntament de Barcelona per a l'aplicació de la Llei 9/2017 de contractes del Sector Públic.

Per contrastar l'eficàcia del Pla caldrà que els diferents direccions de l'àmbit material en què es desenvolupen les diferents mesures en facin el respectiu seguiment.

2.1. Referències normatives

- Decret d'Alcaldia S1/D/2016-832 de 23 de març pel qual s'aprova la creació de la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable
- Decret S1/D/2017-1271, de 24 d'abril de Contractació Pública Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona.
- Guia de contractació pública social de l'Ajuntament de Barcelona (2016)
- Guia de contractació pública ambiental de l'Ajuntament de Barcelona (2017)
- Guia de contractació pública innovadora de l'Ajuntament de Barcelona (2017)
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic

- Instrucció de l'Ajuntament de Barcelona per a l'aplicació de la Llei 9/2017, de 8 de Novembre, de contractes del Sector Públic.

2.1.1. En relació a la llei 9/2017 , de 8 de novembre, de contractes del sector pública

La LSCP 9/2017 insta les unitats de contractació a programar i anticipar la seva contractació pública (article 28.4).

Convé també recordar i fer referència a l'article 201. "Obligacions en matèria mediambiental, social o laboral": *Els òrgans de contractació han d'adoptar les mesures pertinents per garantir que en l'execució dels contractes els contractistes compleixen les obligacions aplicables en matèria mediambiental, social o laboral que estableixen el dret de la Unió Europea, el dret nacional, els convenis col·lectius o les disposicions de dret internacional mediambiental, social i laboral que vinculin l'Estat, i en particular les que estableix l'annex V.*

2.1.2. Sobre l'article 102.6 LSCP: variacions de preus lligades a compliment d'objectius

L'article. 102.6 de la LCSP preveu la possibilitat, quan la naturalesa del contracte i el seu objecte ho permetin, d'incorporar clàusules de variació de preus en funció del compliment o incompliment de terminis o de rendiment sempre i quan això comporti una millora del servei que reben els ciutadans.

2.1.3. Sobre els criteris d'adjudicació

L'article 145.1 de la Llei preceptua una adjudicació dels contractes públics realitzada fent servir una pluralitat de criteris d'adjudicació **en base a la millor relació qualitat-preu**. En el seu punt 2 s'especifica que aquests criteris **podran incloure aspectes mediambientals o socials vinculats a l'objecte del contracte**, és a dir, que es refereixin o integrin les prestacions del contracte **en qualsevol dels seus aspectes i en qualsevol etapa del seu cicle de vida** (145.6 LSCP). També llista un ampli compendi d'exemples de criteris d'adjudicació de qualitat tècnica, social, ambiental i d'altres.

2.1.4. Sobre les condicions especials d'execució

Per altra banda, segons l'article 202.1, és obligatori l'establiment en el plec de clàusules administratives particulars, **d'almenys una de les condicions especials d'execució llistades** en el seu punt 2, que "podran referir-se en especial a consideracions econòmiques, relacionades amb la innovació, de tipus mediambiental o de tipus social".

2.1.5. Sobre la consideració del cicle de vida i els seus costos

L'article 148.4 determina que els òrgans de contractació calcularan els costos a què es refereixen els apartats primer i segon de l'article 145 atenent, preferentment al cost del cicle de vida.

A fi i efecte d'aconseguir seleccionar la millor oferta en la relació qualitat-preu, cal considerar l'objecte del contracte en relació a tots els elements que conformen i integren el seu cicle de vida i efectuar el càlcul del seu cost, tal com es recull en l'article 148 de la LCSP 9/2017. En aquest sentit, cal considerar que qualsevol criteri que minimitzi els impactes negatius o maximitzi els efectes positius d'aquest cicle de vida pot resultar en un criteri d'adjudicació o una condició especial d'execució.

3. Consideracions específiques del Pla per a 2019

3.1. Memòria

Tal com es preceptua en [Decret d'Alcaldia S1/D/2016-832 de 23 de març pel qual s'aprova la creació de la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable](#) en el seu punt Setè, la Comissió elaborarà una Memòria anual de la contractació pública socialment responsable de l'Ajuntament de Barcelona i del Grup municipal en la que es farà balanç crític de les actuacions de l'exercici i indicarà les millors practiques a seguir.

Atenent els preceptes de l'esmentat article, s'annexa la memòria sobre l'aplicació de mesures socials, ambientals i d'innovació en la contractació pública adjudicada de l'Ajuntament de Barcelona durant 2018, la qual inclou referència al compliment dels objectius anuals prescrita en el Pla 2018. (Annex III)

4. Objectius generals del Pla de contractació pública sostenible 2019

1. Implantar el Sistema Integral de Contractació Electrònica (SICE) per a la tramitació electrònica homogènia d'expedients de contractació. Durant 2019 s'hi incorporaran les gerències i districtes del grup Ajuntament. Dins d'aquest objectiu, implantar les eines necessàries per al seguiment d'indicadors i control de l'execució de contractes amb mesures de contractació pública sostenible per a tot l'Ajuntament i el seu Grup Municipal
2. Assolir un 100% de contractes licitats amb mesures de contractació pública sostenible, ja siguin de caire social, ambiental o d'innovació.
3. Fer arribar formació sobre contractació pública sostenible a totes aquelles unitats de l'Ajuntament de Barcelona i el seu Grup que ho sol·licitin.
4. Assolir la incorporació a través dels contractes públics de com a mínim 200 persones en règim de jornada completa a través de la Condició d'Execució d'incorporació de persones aturades amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social.
5. Establir una instrucció sobre contractació reservada amb l'objectiu de concretar els criteris d'actuació destinats al conjunt de l'organització municipal referits exclusivament tant a la contractació reservada prevista en la Disposició Addicional 4^a, com a la prescrita en la Disposició Addicional 48^a de la LCSP 9/2017.
6. Segons el prescrit en l'article 145 de la LSCP 9/2017, proposar a l'organització nous models de criteris d'adjudicació. Atenent aquest objectiu i la recomanació ja apuntada en el punt 5. del Pla 2018, es proposa assolir la incorporació d'un criteri d'adjudicació avaluable de forma automàtica per al *Foment de la contractació femenina* al catàleg de mesures socials

l·listat en la Guia de contractació pública social i el Decret d'alcaldia de contractació pública sostenible, de 24 d'abril de 2017. Es proposa a l'organització un model de redacció d'aquesta clàusula (Annex1) que durant l'any s'incorporarà en els diferents recursos d'aplicació i seguiment de les mesures socials.

7. Fomentar la inclusió, en els contractes de serveis de gestió i d'atenció a les persones, de dues noves clàusules de gènere: *Formació en gènere* i *Recollida de dades desagregades per sexe*. Ambdues mesures es troben motivades i proposen diversos models de redactat de les clàusules en l'Annex 1

8. En la línia anterior incorporar la clàusula de "Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe" en tots els plecs de contractes de l'Ajuntament de Barcelona i els seu Grup Municipal.

9. Impulsar la incorporació d'una clàusula de retribució per objectius amb repartiment d'una part d'aquesta entre les persones treballadores dedicades a l'execució del contracte. (Annex II).

10. Impulsar la introducció del concepte de *compliance* (plans de compliment normatiu de les empreses licitadores) vinculat a la contractació pública.

11. Mantenir i/o incrementar els graus d'ambientalització de les compres assolits amb l'aplicació de les instruccions d'ambientalització.

12. Treballar per la proposta i implementació de mètodes de càlcul dels diversos aspectes del cost del cicle de vida.

4.1. Mesures socials

MESURA	OBLIGATÒRIA?	RECOMANACIÓ/OBSERVACIÓ	NOTES
ÀMBIT DE LA DEFINICIÓ INTERNA DEL CONTRACTE			
Desglossament del pressupost: costos directes i indirectes i costos salarials	SÍ	La LSCP 9/2017 inclou aquest precepte en el seu articulat (Article 100.2)	
Informació sobre la subcontractació	<ul style="list-style-type: none"> En fase de licitació: NO En fase d'Execució: SÍ 		Sempre que la subcontractació no es prohibeixi de manera expressa en els Plecs

ÀMBIT DEL PREU DEL CONTRACTE I DELS CRITERIS D'AJUDICACIÓ			
Valoració del preu inferior a un 35% del total	SÍ	En general, la valoració del preu no haurà de superar més del 35% de la puntuació total establerta Caldrà motivar en l'expedient la inclusió d'una puntuació superior al 35%.	Instrucció municipal per a l'aplicació de la Llei 9/2017, Art.9
Oferta anormalment baixa, per no adequació de l'oferta als costos salarials	SÍ	En tots els contractes en què intervinguin persones en la seva execució, i per tant s'hagin determinat i desglossat els costos salarials en el pressupost de licitació i en l'oferta de les empreses licitadores.	En línia amb els articles 194.4 i 201 de la LSCP 9/2017
Salaris de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte	NO	D'aplicació preferent quan es vulgui afavorir millors retribucions en aquells sectors on es trobin les categories professionals de menys qualificació i especialment aquelles que disposin d'unes retribucions més precàries	Informe 6/2018, de 16 de novembre, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya reconeix la viabilitat de la mesura
NOU! Foment de la contractació femenina	NO	L'Article 145 de la LSCP 9/2017 llista el foment de la contractació femenina entre les finalitats a les quals es referiran les característiques socials d'un contracte en base a el quals s'avaluarà la millor relació qualitat preu dins d'una pluralitat de criteris d'adjudicació. Mentre la presència de dones en el mercat laboral de manera general, i en especial en determinats sectors professionals continuï sent inferior a la dels homes, és recomanable incorporar de manera proporcionada en el contracte públic, atenent a les consideracions d'article 145 de la LCSP 9/2017 un criteri d'adjudicació per al foment de la contractació femenina, en tots aquells contractes en els que hi intervinguin persones treballadores, i en els quals el termini d'execució dels mateixos (menys de tres mesos) no desaconselli la seva aplicació.	La mesura NO s'incorporarà en aquells casos en els quals, degut a les característiques del contracte o del sector d'activitat, s'hagi incorporat com a condició especial d'execució la mesura de <i>Paritat entre homes i dones en els perfils i categories professionals</i> sobre el conjunt de la plantilla contractada. S'ofereix <u>un model de redacció d'aquest criteri d'adjudicació</u> , que al llarg de l'any s'incorporarà en els diferents recursos d'aplicació i seguiment de les clàusules socials: <u>(ANNEX I del Pla 2019)</u> . S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: : transversalitat_genere@bcn.cat Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE .

<p>NOU!</p> <p>Formació en gènere</p>	<p>Recomanable en els contractes de gestió d'equipaments i d'atenció a les persones.</p>	<p>Es valorarà amb un màxim del 10% de la puntuació total</p> <p>Es pot plantejar per una banda com a millora que s'acrediti una formació superior a l'exigida en d'un criteri de solvència tècnica o professional o per altra banda si es vol valorar un compromís de l'empresa licitadora per formar en gènere les persones treballadores d'un determinat perfil en els primers mesos de l'execució del contracte:</p> <p>Per a la valoració d'aquest criteri és imprescindible que l'acreditació de la formació del personal implicat en l'atenció directa a persones usuàries estigui certificada per un centre de formació acreditat, Administració pública, Universitat, Col·legi o associació professional.</p>	<p>El fet de disposar de formació en matèria de gènere és especialment rellevant en el cas del personal implicat en l'atenció directa a persones usuàries.</p> <p>S'ofereix <u>un model de redacció de dues modalitats d'aquest criteri d'adjudicació</u>, que al llarg de l'any s'incorporaran en els diferents recursos d'aplicació i seguiment de les clàusules socials: <u>(ANNEX I)</u></p> <p>S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: : transversalitat_genere@bcn.cat</p> <p>Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el <u>Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE</u>.</p>
<p>NOU!</p> <p>Retribució per objectius i indicadors de qualitat del servei</p>	<p>NO</p>	<p>D'aplicació preferent en els contractes de serveis a les persones on hi hagi una dedicació intensiva de personal laboral.</p> <p>La clàusula vincula l'assoliment de determinats objectius amb l'atorgament d'una retribució extraordinària al contractista que haurà de distribuir en un percentatge determinat entre les persones treballadores dedicades a l'execució.</p> <p>Caldrà determinar de manera proporcionada i clara tots els aspectes per determinar tant l'import màxim de la retribució extra, com els indicadors de qualitat i el sistema d'assoliment dels objectius, així com els percentatges de repartiment.</p> <p>Es podrà establir de manera complementària un criteri d'adjudicació que premiï una millor oferta de repartiment per part del licitador, respecte de la mínimament fixada, entre les persones treballadores d'aquesta prima</p>	<p>S'ofereix <u>un model de redacció de la clàusula amb el criteri d'adjudicació associat, en l'Annex II d'aquest Pla</u></p>

ÀMBIT DE LES CONDICIONS ESPECIALS D'EXECUCIÓ			
Contractació laboral indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte	NO	S'aplicarà en el supòsit que no hi hagi subrogació, especialment quan els estudis de mercat i el coneixement del sector d'activitat econòmica indiquin l'existència d'una contractació laboral precària, amb poca estabilitat.	
Contractació de persones en situació d'atur amb dificultats d'inserció laboral o en situació de risc d'exclusió social	SÍ, ATENENT A LES OBSERVACIONS	<p>D'aplicació preferent quan sigui significativa la participació de mitjans personals per l'execució del contracte.</p> <p>D'aplicació obligatòria en licitacions en les quals hagin de participar 15 persones treballadores o més en la seva execució i amb una contractació laboral prevista igual o superior als 3 mesos.</p> <p>En el cas que s'apliqui subrogació del personal, també es podrà aplicar la mesura per a noves contractacions laborals o substitucions, també d'un mínim de 3 mesos de durada prevista.</p> <p>Aplicació a valorar específicament en licitacions amb una previsió inferior a 15 persones treballadores.</p> <p>La ràtio mínima d'incorporació és: 1 persona a jornada completa o 2 persones a mitja jornada per cada fracció de 10 persones ocupades en l'execució de la licitació.</p> <p>Cal indicar sempre el nombre de persones que caldrà incorporar i el nombre d'hores que hauran d'executar. En cas de no poder concretar el nombre específic de persones, es pot aplicar un mínim del 10% del personal que executi la licitació.</p>	<p>No es recomana incloure la clàusula a les licitacions que impliquin exclusivament perfils professionals dels quals es justifiqui la difícil cobertura en el mercat de treball ordinari.</p> <p>La mesura fa referència a la contractació de persones en situació d'atur de col·lectius en risc d'execució vinculades a l'obra o servei que es llicita, és a dir que s'han de produir noves contractacions.</p> <p>La mesura no es limita al contracte d'obres, també cal incorporar-la de forma regular en les licitacions de serveis.</p> <p>L'aplicació de la mesura no és exclusiva per a la contractació de perfils professionals no especialitzats, però cal ponderar adequadament la seva idoneïtat en licitacions d'alta especialització.</p> <p>Es recomana valorar cada cas específic i, en cas de dubte, consultar al Servei d'Assessorament de Barcelona Activa</p>
Subcontractació amb empreses d'economia social	NO	<p>Quan hi hagi un anàlisi de les prestacions contractuals i es consideri que pot representar una eficiència social establir com a condició d'execució que el contractista hagi de subcontractar amb empreses d'economia social</p> <p>Quan s'incorpori aquesta mesura, és recomanable la incorporació també de la mesura 1.3 d'informació de la subcontractació en fase de licitació, a partir de la l'aplicació de la qual es pot disposar d'una informació prèvia de les empreses que</p>	<p>Cal fixar sempre el percentatge (màxim 35%) d'obligatori compliment per al contractista de subcontractació amb Empreses d'Economia Social.</p> <p>Cal considerar el concepte d'empresa d'economia social de l'article 5 de la Llei 5/2011, de 29 de març, i no limitar-lo als Centres Especials de Treball, o les Empreses d'Inserció.</p>

		participaran en l'execució del contracte des de la pròpia oferta de l'empresa licitadora que eventualment esdevingui contractista	Es recomana valorar cada cas específic i, en cas de dubte, realitzar consultes al Servei d'Assessorament de Barcelona Activa
Pagament del preu a les empreses subcontractades	SÍ	La mesura s'incorporarà sempre en tots els plecs que permetin la subcontractació	
Manteniment de les condicions laborals durant la vigència del contracte	SÍ	En tots aquells contractes en els quals intervinguin persones treballadores en la seva execució	
Pla d'igualtat (o mesures d'igualtat)	SÍ	<p>Cal recordar que les empreses de + de 250 persones treballadores que no compleixin amb l'obligació legal de disposar d'un Pla d'igualtat no poden contractar amb l'Administració pública. (art. 71.d) LCSP).</p> <p>La mesura de l'Ajuntament de Barcelona per una banda és complementària a l'obligació de disposar del Pla d'igualtat i persegueix que l'empresa contractista presenti el Pla d'igualtat que serà d'aplicació a les persones treballadores que executaran el contracte i en faci un seguiment, havent de presentar abans de finalitzar el contracte un informe.</p> <p>Per l'altra exigeix a les empreses no obligades a disposar-ne, a elaborar un document de mesures d'igualtat a aplicar durant l'execució del contracte i efectuar-ne també el seguiment, havent de presentar també abans de finalitzar el contracte l'esmentat informe.</p>	<p>Únicament es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte o bé quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.</p> <p>S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: : transversalitat_genere@bcn.cat</p> <p>Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.</p>
Paritat en perfils i categories professionals	<p>SÍ: en contractes on intervinguin més de 100 persones treballadores.</p> <p>Recomanable en la resta.</p>	<p>D'aplicació preferent quan es considera essencial que l'empresa contractista garanteixi una paritat efectiva contra la segregació horitzontal i especialment en aquells sectors on la segregació vertical sigui més evident i es vulgui contribuir a trencar aquesta tendència.</p> <p>També per garantir el dret de la ciutadania, en determinats serveis, a ser atesa per algun dels dos sexes, de manera que el servei incorpori una representació paritària en aquelles categories d'atenció al públic que es determinin.</p> <p>Caldrà determinar en els plec tècnic els recursos humans mínims per a l'execució</p>	<p>S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: transversalitat_genere@bcn.cat</p> <p>Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.</p>

		del contracte especificant les categories professionals. Caldrà determinar en la redacció de la clàusula en el PCAP les categories professionals (directives o no) que seran objecte de la mesura.	
Comunicació inclusiva	SÍ	Exceptuable en aquells contractes on no hi intervinguin relacions personals o elements de comunicació.	S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Comunicació, que compta amb la col·laboració de l Dept. de Transversalitat de gènere pel que fa al llenguatge o imatges no sexistes. Mail de contacte: dircom@bcn.cat
Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe	Sí, d'obligada incorporació en tots els plecs	Independentment de l'obligació de disposar d'un Pla d'igualtat, la mesura persegueix que l'empresa contractista entregui a la persona responsable del contracte el pla, o bé el protocol o document que incloguin les mesures per prevenir, evitar i eradicar l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe, d'orientació sexual, en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte, i en faci un seguiment, havent de presentar un informe sobre les mesures abans de finalitzar el contracte.	Les mesures mínimes que ha d'incloure el document presentat són: campanyes informatives; accions formatives i la designació d'una o més persones referents. S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: transversalitat_genere@bcn.cat Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.
NOU! Formació en gènere	Sí, en contractes de gestió d'equipaments quan no s'hagi incorporat com a criteri d'adjudicació	A l'efecte de garantir l'execució d'un servei amb les màximes garanties de respecte a les consideracions de gènere, es pot establir com a condició especial d'execució que l'empresa contractista efectui la Formació en gènere als perfils que es determini dins l'execució del contracte. Serà imprescindible que la formació sigui certificada per un centre de formació acreditat, Administració pública, Universitat, Col·legi o associació professional.	S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: transversalitat_genere@bcn.cat Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.
Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones	NO	D'aplicació preferent quan sigui significativa la necessitat de mitjans personals per a l'execució del contracte.	S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats

LGTBI			<p>promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: transversalitat_genere@bcn.cat</p> <p>Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.</p>
Conciliació del temps laboral, personal i familiar	SÍ	<p>Es podrà exceptuar la inclusió d'aquesta condició d'execució en cas que no intervinguin persones en l'execució del contracte o quan el curt termini d'execució del mateix (menys de tres mesos) no aconselli la seva aplicació.</p>	<p>S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: transversalitat_genere@bcn.cat</p> <p>Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.</p>
Persones treballadores amb discapacitat	SÍ	<p>Les empreses contractistes amb + de 50 treballadors ha d'acreditar en els deu primers dies posteriors a la data de formalització del contracte el compliment del requisit legal del 2% aportant un certificat en què consti tant el nombre global de les persones treballadores de plantilla com el nombre particular de persones amb discapacitat.</p> <p>En el cas d'haver-se optat pel compliment de les mesures alternatives previstes legalment, una còpia de la declaració d'excepcionalitat i una declaració de l'empresa amb les mesures concretes aplicades amb aquesta finalitat</p>	<p>Les empreses de + de 50 persones treballadores que no compleixin amb l'obligació legal no poden contractar amb l'Administració pública. (art. 71 LCSP).</p> <p>La mesura de l'Ajuntament de Barcelona persegueix que l'empresa contractista certifiqui obligatòriament, més enllà de la declaració responsable, el compliment de la quota de reserva del 2%.</p>
Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial	SÍ	<p>Quan el contracte inclou el subministrament d'un bé cal que l'empresa contractista es comprometí a que aquest s'haurà fabricat respectant les normes sociolaborals vigents a l'Estat espanyol, la Unió Europea i aprovades per l'OIT, especialment la Convenció sobre Drets de l'Infant de 1990 o la Convenció Internacional sobre la Protecció dels Drets dels Treballadors Migratoris i dels seus familiars.</p> <p>Cas que l'objecte del contracte sigui un subministrament, o bé un servei que inclou un subministrament accessori, de béns electrònics serà d'aplicació el Protocol</p>	

		Electronics Watch. Aquesta aplicació serà preceptiva quan el contracte tingui un valor estimat superior 221.000 € , i potestativa en els contractes de valor estimat inferior.	
NOU! Recollida de dades desagregades per sexe/gènere	SÍ	<p>Per poder fer una anàlisi amb perspectiva de gènere cal disposar de dades de totes les persones amb relació amb el servei.</p> <p>D'aplicació en aquelles clàusules relatives al sistema de control o seguiment de serveis prestats.</p> <p>Caldrà que totes les dades lliurades a l'òrgan de contractació per part de l'empresa que resulti adjudicatària tant de les persones usuàries del servei com de les persones professionals, proveïdors, talleristes, contractades, autors, conferenciants o expositors, entre d'altres, estiguin desagregades per sexe i/o gènere.</p>	<p>S'ha establert un protocol d'assessorament amb el Departament de Transversalitat Gènere, tant per a les unitats promotores dels contractes com per a les empreses adjudicatàries. Mail de contacte: transversalitat_genere@bcn.cat</p> <p>Les empreses a més poden comptar de manera complementària amb el Servei d'Assessorament per la Igualtat de l'OAE.</p>

4.2. Mesures ambientals

1. Estudiar l'aplicació de les instruccions existents:

- Revisar, per cada instrucció, el grau de la seva aplicació a partir de l'estudi de casos concrets.
- Establir la rellevància dels casos estudiats
- Estudiar en els diferents casos quina ha estat la traducció als plecs: com a especificacions tècniques, criteris d'adjudicació, condicions especials d'execució, o com a solvència tècnica.

2. Increment del grau d'exigència ambiental

- Identificar nous àmbits de millora ambiental en les instruccions existents o augment de l'exigència ambiental per aquelles instruccions més consolidades en la seva aplicació.

3. Avançar en l'extensió de l'aplicació de les instruccions existents al conjunt dels organismes municipals:

- Per cada instrucció, identificar noves unitats de l'Ajuntament (Gerències i Districtes) o entitats i empreses que constitueixen el grup municipal rellevants.

4. Revisar el contingut de les instruccions existents,

- Segons necessitats d'actualització del seu contingut, per l'existència de noves referències a nivell europeu (GPP-Toolkit de la comissió EU), per adequació al progrés

del mercat o tecnològic, per l'aprovació o entrada en vigor de noves regulacions, per l'adquisició de nous compromisos polítics a nivells municipal.

5. Identificar nous àmbits d'incidència per la millora ambiental des de la contractació:

- Desenvolupar noves instruccions i/o guies
- Identificar àmbits i actuacions de contractació amb potencial de descarbonització com a aportació al Pla Clima.

4.3. Mesures relacionades amb la innovació

La innovació constitueix un dels factors indispensables per al creixement econòmic del país i d'aquí que ocupi un lloc destacable en les polítiques europees i nacionals. La innovació es configura com una de les claus per a la creació d'ocupació, el creixement a mitjà termini, la productivitat i, en definitiva, la millora de la competitivitat i el desenvolupament de nous mercats. La innovació és l'eina necessària per donar resposta a les necessitats i reptes que la societat actual demanda.

La Unió Europea ha elaborat un esquema operatiu general, en deu passos, representatiu d'un conjunt de bones pràctiques que faciliten dur a terme amb èxit un procediment de contractació pública amb innovació que, sense perjudici de les especificitats pròpies de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23 /UE i 2014/24 / UE, de 26 de febrer de 2014 (en endavant LCSP, Llei 9/2017), és el següent:

- Identificar i planificar les necessitats de compra
- Consultar al mercat abans de iniciar el procés de licitació
- Involucrar a totes les parts clau interessades en el curs del procediment
- Deixar que el mercat proposi solucions creatives i innovadores
- Buscar la millor relació qualitat-preu, no el preu més baix
- Aprofitar els avantatges dels mitjans electrònics
- Decidir la gestió i repartiment dels riscos
- Incloure clàusules contractuals que promoguin la innovació
- Desenvolupar i aplicar un pla de seguiment i avaluació del contracte
- Aprendre de l'experiència de cara al futur

L'Ajuntament en aquest pla de contractació amb innovació posa l'accent en el foment de la innovació en les contractacions regulars.

Així, les contractacions regulars poden actuar com a instrument d'implementació de la política tecnològica i de innovació sempre que en els processos d'adjudicació es valorin aquells aspectes innovadors de les ofertes.

Aquest tipus de compra correspon a una contractació ordinària, amb l'única diferència que es pretén impulsar l'aportació d'elements innovadors per part dels licitadors.

En la línia descrita es plantegen doncs les següents mesures per a l'impuls de la innovació en la contractació de l'Ajuntament.

És important remarcar que, tenint en compte que tant la innovació com la contractació són transversals, la responsabilitat d'execució d'aquestes mesures és una responsabilitat també transversal i compartida. Les mesures proposades han de ser dutes a terme per part de les diferents àrees municipals i sempre sota la coordinació de la Direcció de Contractació. Pel que fa a la generació de bones pràctiques, l'Ajuntament disposa del programa i.lab que liderarà l'execució de la mesura 3.

MESURA	OBJECTIU
1. Definir les necessitats contractuals pensant en la innovació.	<p>En la definició interna del contracte, abans de la seva licitació, estudiar les millores tecnològiques, en sistemes i procediments d'organització, en objectius socials i ambientals, que millorin la qualitat en les prestacions contractuals i, en definitiva, en la prestació a la ciutadania.</p> <p>Si es considera que alguns d'aquests objectius no són satisfets total o parcialment pel mercat, cal activar la incorporació de la innovació per incentivar que les empreses licitadores generin respostes i solucions a aquests objectius de l'Administració.</p> <p>Assolir que el 10% dels òrgans de contractació defineixin el seu pla de demanda propera.</p>
2. Programació anticipada i diàleg amb el mercat	<p>En contractes amb prestacions directes o indirectes destinades a la ciutadania, o en els contractes de significat valor econòmic, potenciar les consultes al mercat que ens permetran conèixer l'oferta existent i alhora implicar anticipadament les futures empreses licitadores.</p> <p>L'objectiu és conèixer i fer prospecció de les solucions que ofereix el mercat per cobrir les necessitats objecte del contracte. Això permet la promoció i incorporació de les darreres innovacions existents en el mercat i una major col·laboració entre les parts.</p> <p>Assolir que el 10% dels òrgans de contractació realitzi una consulta oberta al mercat</p>
3. Disposar de models integrals de bones pràctiques	<p>Realització de reptes d'innovació oberta fent ús de la ciutat com a laboratori, així com a eina de promoció de la innovació en la contractació pública, i afavorint la promoció econòmica del teixit empresarial innovador.</p> <p>Realitzar amb 2 àrees de l'Ajuntament la definició dels seus reptes, la realització de consulta oberta al mercat i el suport en el disseny de la posterior licitació.</p>
4. Prescripcions tècniques obertes indicant rendiments i funcionalitats Introducció de tecnologia	<p>Quan es considera necessari incorporar solucions innovadores, cal elaborar unes prescripcions tècniques obertes, identificant rendiments i funcionalitats i sense descriure exhaustivament les prescripcions tècniques concretes de la prestació.</p> <p>Aquest plantejament permet un rol de soci col·laborador de l'Ajuntament, l'entrada d'idees i de solucions innovadores que aporten eficiència i rendiment als contractes.</p> <p>L'evolució de les TIC i l'ús general d'internet estan transformant pràcticament tots els sectors de la societat i de la nostra economia. La informació i les dades s'han convertit en un dels béns més valuosos i preuats, i configuren el que anomenem economia del coneixement o economia digital.</p> <p>Les mesures que caldrà observar i que impulsaran el nou model de contractació sostenible per a</p>

	<p>la innovació hauran d'incloure principis com l'ètica de les dades o la sobirania tecnològica basada en programari lliure, dades obertes i metodologies <i>agile</i>.</p> <p>Impulsar la redacció un manual de recomanacions per la redacció de clàusules tècniques per incorporar els criteris anteriors en els contractes de les àrees i districtes de l'Ajuntament de Barcelona</p>
5.Impuls de la compra pública regular d'innovació	<p>La contractació pública d'innovació pot ser realitzada amb càrrec a qualsevol aplicació pressupostària de l'Ajuntament és a dir, qualsevol òrgan de contractació pot desenvolupar una compra pública d'innovació amb càrrec al seu pressupost. Tanmateix en funció del moment de la contractació l'Ajuntament pot disposar d'un fons propi específic, de fons estructurals o d'inversió europeus com els fons FEDER.</p> <p>Assolir que el 10% del pressupost de la compra pública de l'Ajuntament incorpori clàusules d'innovació</p>
6.Formació a serveis tècnics i SSJJ	<p>Assolir que el 10% del personal tècnic i jurídic rep formació especialitzada en matèria de contractació innovadora.</p>

5. Seguiment de la contractació pública sostenible

Per tal de poder procedir al seguiment de les mesures socials, ambientals i d'innovació que s'incorporin en els expedients de contractació pública de l'Ajuntament de Barcelona i el seu Grup Municipal, es treballa per posar a disposició de tota l'organització aplicacions informàtiques que el facilitin.

Per una banda s'ha dissenyat l'aplicació SAI com a repositori d'indicadors de la contractació sostenible de l'Ajuntament de Barcelona, una eina per facilitar a les unitats promotores de contractes públics el seguiment de les mesures socials, ambientals i d'innovació que s'hi incorporin, amb la col·laboració de les empreses contractistes, que des de la formalització del contracte i al llarg de tota l'execució del contracte han d'accedir a l'aplicació per contestar les preguntes que aquesta plantegi al voltant de les mesures que s'hi hagin aplicat.

L'experiència en el disseny d'aquesta aplicació, especialment pel que fa a aquesta implicació del contractista, s'està aplicant ara al nou Sistema Integral de Contractació Electrònica, per tal que en la seva propera implantació incorpori també una operativa de seguiment similar a l'aplicació SAI.

6. Formació en contractació pública sostenible

La Direcció de Coordinació de Contractació Administrativa, amb l'impuls de la Gerència de Presidència i Economia ha dut a terme durant 2017 i 2018 un Pla de formació sobre contractació pública sostenible gràcies al qual, a través de sessions informatives dissenyades a tal efecte, s'han pogut difondre els continguts del Decret i les Guies de contractació pública, posant en comú a l'hora les especificitats, problemes i virtuts que en cada sector pot tenir cadascuna de les mesures proposades.

En el desenvolupament d'aquestes sessions hi ha participat activament diferents persones expertes provinents de les diverses unitats de l'Ajuntament implicades en la gestió de les mesures de contractació pública sostenible: el Departament de Transversalitat de Gènere, Barcelona Activa, el Programa Ajuntament + Sostenible, l'Oficina de la comissionada per a la Innovació i l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, així com la pròpia Direcció.

Durant l'any 2019 s'atendran les sol·licituds que arribin a la DCCA a través dels canals oficials de comunicació amb la mateixa.

En aquest sentit la Direcció de coordinació de contractació Administrativa està impulsant l'organització de formació pràctica adreçada especialment a personal tècnic responsable d'elaborar els plecs de prescripcions tècniques al voltant de diferents aspectes de l'aplicació de la LSCP 9/2017, com pot ser la definició del Cicle de Vida i el seu impacte en els contractes.

7. Instruments de suport

7.1. Barcelona Activa

Barcelona Activa ofereix el Servei d'assessorament per la correcta aplicació de les clàusules de subcontractació d'empreses d'economia social i de contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social, adreçat tant a les unitats promotores com a les empreses adjudicatàries. També ofereix assessorament sobre la pertinència o no de reservar contractes i/o lots en funció de l'oferta de bens i serveis per part de Centres Especials de Treball d'iniciativa Social o Empreses d'Inserció.

En l'espai de contractació de la intranet corporativa es troben publicats els protocols elaborats per Barcelona Activa per tal d'atendre les necessitats d'assessorament i de gestió de les dues mesures socials anteriorment citades.

- [Protocol per a la mesura de Subcontractació d'Empreses d'economia social](#)
- [Protocol per a la mesura de contractació de persones en atur amb dificultats d'inserció social o en risc d'exclusió social](#)

Barcelona Activa oferirà assessorament a totes les àrees de l'Ajuntament i grup municipals que necessitin suport per valorar la idoneïtat de la inclusió d'aquestes dues clàusules en els plecs de contractació.

Es recomana valorar cada cas específic i, en cas de dubte, realitzar consultes al [Servei d'Assessorament de Barcelona Activa](#)

Barcelona Activa ha creat un directori en línia, d'empreses d'economia social per sectors d'activitat recopilant l'oferta d'empreses d'economia social que existeix, de manera que faciliti el correcte compliment de la clàusula a les empreses adjudicatàries. <https://directorieconomiasocial.barcelonactiva.cat/es/>

7.2. Altres protocols d'assessorament

En l'espai de contractació de la intranet corporativa es troben publicats també els següents protocols

- Protocol per a la inclusió de mesures referents a la igualtat de gènere.
- Protocol per a la inclusió de la mesura de Comunicació Inclusiva.
- Protocol per a la inclusió de la mesura d'Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI.

7.3. Altres mitjans d'assessorament actiu

Malgrat de no disposar d'un protocol publicat , algunes mesures disposen d'unitats referents amb les quals es pot establir contacte per tal de rebre assessorament i acompanyament a l'hora d'implementar altres mesures

- Accessibilitat Universal: Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
- Ambientalització de contractes: Programa Ajuntament + Sostenible
- Compra pública Innovadora: Barcelona Ciutat digital

7.4. Reculls d'informació i de bones pràctiques

L'espai de la intranet corporativa dedicat a la Contractació pública incorpora un apartat específic dedicat a la contractació pública sostenible on s'hi poden trobar els recursos referenciats més amunt, així com reculls, exemples i dades sobre l'aplicació de mesures de contractació pública sostenible.

8. Creació d'espais de millora

8.1. Comunitat virtual corporativa HUMHUB

Dins la comunitat virtual HUMHUB s'ha obert un grup de discussió sobre contractació pública, dins del qual es pretén produir un intercanvi obert d'idees, propostes i bones pràctiques també sobre contractació pública sostenible.